

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЯКОСТІ ОСВІТИ УКРАЇНИ

01135, м. Київ, вул. Ісаакяна, 18, тел./факс (044) 236-33-11
E-mail: sqe@sqe.gov.ua, сайт: www.sqe.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 41896851

№ 01/01-03/1273
від «10» 11 2019р.
на № _____
від « » _____ 20 р.

Народному депутату України
Роману ГРИЦУКУ

hryshchuk@rada.gov.ua

Про розгляд звернення

Шановний Романе Павловичу!

Державною службою якості освіти України (далі-Служба), у межах компетенції, розглянуто та опрацьовано Ваше депутатське звернення щодо особливостей застосування Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 (далі – Порядок), у частині встановлення вимог щодо обсягу (кількості годин) підвищення кваліфікації педагогічних працівників, необхідного для проходження чергової атестації, за результатами чого повідомляємо про наступне.

Відповідно до підпункту 1 пункту 3 Положення про Державну службу якості освіти України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 168 (далі – Положення), основними завданнями Служби є реалізація державної політики у сфері освіти, зокрема з питань забезпечення якості освіти, забезпечення якості освітньої діяльності, здійснення державного нагляду (контролю) за закладами освіти щодо дотримання ними законодавства, у межах повноважень, передбачених законом.

Підпунктом 1 пункту 4 Положення визначено, що Служба відповідно до покладених завдань узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до її компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств та в установленому порядку подає їх на розгляд Міністру освіти і науки.

Повноваження стосовно надання роз'яснень, зокрема щодо визначення обсягу (кількості годин) підвищення кваліфікації педагогічних працівників та незаконності чи безпідставності вимог про підтвердження станом на 2020 рік обсягу підвищення кваліфікації Положенням не встановлено, а відповідно до частини другої статті 19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Водночас, з урахуванням принципів добросовісності і розсудливості Службою проаналізовано нормативно – правове регулювання зазначеного питання за результатами чого повідомляємо про таке.

Відповідно до статті 51 Закону України «Про повну загальну середню освіту» педагогічні працівники мають підвищувати свою кваліфікацію щорічно, а загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації протягом п'яти років, яка оплачується за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, не може бути меншою за 150 годин, з яких не менше 10 відсотків загальної кількості годин обов'язково повинні бути спрямовані на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з учнями з особливими освітніми потребами.

При цьому, законодавство не визначає ні мінімальну, ні максимальну кількість годин, які педагогічний працівник має присвятити своєму професійному розвитку впродовж одного року. Це питання має вирішуватися педагогічними працівниками з урахуванням багатьох чинників, обставин і можливостей, у тому числі фінансових, обговорюватися і узгоджуватися на педагогічній раді закладу освіти тощо. **Водночас підвищувати свою кваліфікацію щорічно є обов'язком і, фактично, невід'ємною складовою педагогічної діяльності кожного педагогічного працівника закладу освіти.**

Одночасно зазначаємо, що підвищення кваліфікації керівників закладів освіти ґрунтується на тих же засадах, що і підвищення кваліфікації інших педагогічних працівників, але є особливістю, пов'язана з їхніми управлінськими повноваженнями. Зокрема, частина четверта статті 38 Закону України «Про повну загальну середню освіту» передбачає, що керівник (крім приватного закладу) зобов'язаний протягом першого року після призначення на посаду пройти також курс підвищення кваліфікації з управлінської діяльності обсягом не менше 90 навчальних годин. Ці 90 годин мають бути включені до загального обсягу підвищення кваліфікації (не менше 150 годин) впродовж 5 років.

З огляду на певну нерегульованість зазначеного питання Міністерство освіти і науки вже надавало детальні роз'яснення та методичні рекомендації щодо сприяння професійному розвитку та підвищенню кваліфікації педагогічних працівників на засадах, визначених Законом «Про освіту», Законом України «Про повну загальну середню освіту» за процедурами, визначеними Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 (листи від 04.11.2019 № 1/9-683, від 04.03.2020 № 1/9-141).

Зокрема, Міністерством освіти і науки України наголошувалося, що починаючи лише з 28 вересня 2017 року у педагогічних працівників з'явився обов'язок щорічно підвищувати власну педагогічну майстерність, а загальний сукупний обсяг годин, виділених на підвищення кваліфікації, впродовж 5 років не може бути менше 150 годин. З огляду на зазначене, до 28 вересня 2022 року ніхто не має права вимагати від педагогічного працівника підтвердження конкретного обсягу підвищення кваліфікації. Єдина на сьогодні вимога може полягати лише у необхідності підтвердити щорічне (тобто, у 2017, 2018, 2019

роках) підвищення кваліфікації (незалежно від обсягу, форми чи виду підвищення кваліфікації).

Враховуючи зазначене, станом на 2020 рік, будь-яка вимога щодо надання документів, які підтверджують підвищення кваліфікації у обсязі не менше ніж 150 годин є безпідставною.

З повагою,

Тимчасово виконуючий
обов'язки Голови

Олександр ЯКИМЕНКО